

SANTIAGO

Marí puráka'aloji Santiago lana'akare

1 ¹Tupana, Jesucristo wa'até, jápajeri nuká. Wawakára'ajeri wani Jesucristo. Eko palá ijlo ka'ajno. Iyamá iphata ji'imaji nakojé kele (12) iká Israel michú a'ajútaya michuna i'imaká, rilakénami iká. Kaja itamáka'ato paliyáaka apo'ojó, apo'ojó ke, ajopana te'eré nakojé.

Péchuji Tupana a'akare ina'ukejlo yukuna marí

²Nojena, ipechu i'imá pu'ují piyukeja chapú kaje yajwé amákare aú. ³Kaja iwe'epí chapú kaje yajwé amákana aú iná we'epí mékeka iná pechu Tupana nakú. ⁴Ila'á ipéchuwa kaphí rijló, jácho'oko piyá ra'apiyá i'imakana chiyá. Ijña'á ilé kaje chapú kaje yajwé panaku, raú ipechu iphátaje Tupana wátaka ke la'akana. Raú i'imajé palá la'akaná nakuja reyá a'ajná ño'ojó.

⁵Re ka'ajná inakiyana, unká we'epila na penájeka iná amaka chapú kaje yajwé. Ilé kajénajlo numá: Ikeja'a Tupana liyá we'epíkaje, raú ra'ajé ijlo riká, iwe'epíkaloje na penájeka iná amaka chapú kaje yajwé penaje. Kajrú Tupana a'aká iná ñathé, unká rakha'alá iná, iná pura'akochu rijwa'até. ⁶Riwata pipechu i'imaká kaphí richojé, pikejá'ajika ee nakaje riliyá. Unká riwátala pipechu i'imaká nakaje pikejá'akare riliyá nakú: “¿E ka'ajná ri'imajika nojló ñaké, unká ka'ajná?” Ilé ke pipechu i'imajika ee, juni yokola, mapeja karená yoko'okare, ke pipechu i'imajika ijlo. ⁷Ilé ke ri'imajika ee, pipechu i'imaniña: “Tupana la'ajé nojló nakaje nukejá'aka riliyá”, ke. ⁸Unká nakaje i'imalaje palá ke'iyapé péchurunajlo. Kaja chuwa'já ke, ne'ejnataka napéchuwa palá nakaje nakú, eyá muní ke, apo'ojó kaja napechu.

⁹Apala kamu'ují la'ajeri ka'ajná, pajluwa Jesucristo ja'apiyá jema'ajeri. Rapáña'aniño ra'apiwá, kamu'ují rila'akale, palá Tupana pechu i'imakale rinaku. ¹⁰⁻¹¹Eyá apú ka'ajná, kajrú wani le'ejepelari. Riwe'epíjika ee unká na penaje rile'ejépela i'imalá

Tupánajlo, palani unká rapáña'alo ra'apiwá, riwe'epíkale rinakuwá kamu'ují la'aká ke. A'awaná iwí i'imaká, ke waja piyukeja kajrú le'ejepeláruna. Kaphí wani kamú kamaré pataká ejéchami, rimeríya'ata piyuke a'awaná iwí. Riká aú ripalacha kapichó. Ñaké kaja kajrú le'ejepeláruna i'imajika meketánaja. Najápaka'ala la'akaná nakú jimaje natajnajo.

Nájeka ina'uké la'aká pu'uaré yukuna marí

¹²Pu'ují péchuri ña'arí chapú kaje yajwé panaku, kaphí ripechu i'imakale Tupana chojé. Ilé ke ripechu i'imakale rinaku, ri'imajé palani rijló. Raú Tupana a'ajé rijló i'imakaje, ri'imakáloje rijwa'até matajnako. Riká i'imakaje rarukákare piyukeja wátaño rikajlo.

¹³Pu'uaré la'akaná a'ajika ime'é rijluwa wakajé, imaniña Tupana nakú: “Riká wakára'ari pu'uaré la'akaná a'aká wame'é rijluwa”, ke. Unká pu'uaré la'akaná a'alá Tupana me'é rijluwa, ñakele unká kaja meke la'ajé riwakára'ala pu'uaré la'akaná a'aká ajopana me'é rijluwa. ¹⁴Marí ke riká wajló: Pu'uaré la'akaná i'imakale wapechu nakú, wala'á ñaké. ¹⁵Pu'uaré la'akaná iphákachu iná pechu nakojé, iná la'akáloje ñaké, iná la'á pu'uaré raú. Eyá kaja wani pu'uaré la'akaná chá'atakachu iná, iná kapichajo ripachá.

¹⁶Nojena, íki'ija nuwátakarena, ipechu i'imaniña Tupana nakú: “Riká wakára'ari pu'uaré la'akaná a'aká wame'é rijluwa”, ke. ¹⁷Piyukeja nakaje palani, Tupana liyaje waja ri'imakale. Riká keño'ótari piyukeja nakaje moko'orí je'echú chu. Riká kamareji rikeño'ótakare apiyákaró waja, eyá Tupana unká ñaké kalé, unká rapiyákalo. ¹⁸Tupana wátari we'emaká riyani, raú ra'á wajló wájé i'imakaje Ripuráka'alo ja'apiyá jema'akana aú.

Iná la'akáloje Tupana puráka'alo kemaká ke penaje yukuna marí

¹⁹Nojena, íki'ija nuwátakarena, ipura'aniño kajrú wani, ipura'ajiko ee ajopana wa'até. Palani paineko jema'aká ajopana ja'apiyá, jema'akáloje mékeka nawátaka ijlo kemakana. Iyúcha'aniño kaja mapeja. ²⁰Yúcha'akajo aú unká iná la'alá Tupana wátaka ke. ²¹Ñakele iyurí iliyó piyukeja pu'uaré la'akaná. Ila'aniña kaja inakuwá piyukeja nakaje nakojé we'epéjeño ke wani. I'imá Tupana puráka'alo ja'apiyaja. Ra'apiyá i'imajika ee, ri'imataje iká kapichákajo liyá.

²²Unká paala Tupana puráka'alo jema'akánaja kalé; palani rimaká ke la'akaná. Unkachu iná la'alá rimaká ke, unká na penaje rema'akana i'imalá inajlo. ²³Unká la'alá Ripuráka'alo kemaká

ke, i'imari mapeja kaná chojé nekó amájeño keja. ²⁴Namaka nekó kaná chojé ejomi, unká nawe'epila piño mékeka namákana i'imichaka. Kaja napechu kapicháña nekó we'epíkana. Ñaké kaja unká la'alaño Tupana puráka'alo kemaká ke. ²⁵Unkachu iná pechu kapicháñaala Ripuráka'alo, iná jema'aká riká ejomi, palá iná la'aká raú. Ri'imakachu iná pechu nakuja, iná la'á rimaká ke raú, pu'ují kaja iná pechu raú. Ilé ke ri'imakachu inajlo, Tupana la'ajé iná palá wani piyuke nakaje iná la'akare aú.

²⁶Apala pajluwa ka'ajná i'ijnatari ripéchuwa rinakuwá: “Nuká la'arí piyukeja Tupana puráka'alo kemaká ke”. Ilé ke ripechu i'imaká rinakuwá, e'iyonaja ka'ajná ripura'ó pu'uwaré ajopana nakú. Ilé kaje ri'imakale, unká na penaje rimakare ilé ke rinakuwá i'imalá. ²⁷Kewaka pimakachu pinakuwá: “Tupana puráka'alo kemaká ke la'ajerí nuká”, marí ke la'ajerí piká: Majnúrimina ñathé a'ajerí piká, eyá iwakajílo mina ñathé a'ajerí kaja piká. Namaka chapú kaje yajwé wakajé, pa'á kaja ñañathé. Kaja keja iná la'aká palá, iná pechu i'imakale Tupana nakú palá. Unká we'epílaño riká, la'año pu'uwaré; palá péchuri rinaku, unká la'alá ñaké.

Rejenowaja iná wátakaloje pekowáaka, yukuna marí

2 ¹Nojena, kaphí péchuruna iká Jesucristo, piyukeja la'ajerí chojé. Ñakele unká paala ipechu i'imaká ne'iyajena nakuja kalé palá, eyá ajopana nakú ka'ajná ujwí. ²Apala awakako Tupana puráka'alo jema'ajé, e ka'ajná pajluwa ina'uké mujlúka'ari awakáka'alo ñakarelana chojé. Palani ra'arumaká wa'até, palani kaja anillo, uwiru (oro) nakiyá la'akanami riyatewana nakú ke. Rijwa'até ke kaja ka'ajná apú, pu'uwareni wani a'arumakari iphaka. ³Ilé palani a'arumakárijlo ka'ajná imajla: “Piya'o maare palani ñaka'ajori chu”, ke. Eyá apú kamu'ují la'akajlo imajla ka'ajná: “Ilérejeja pitára'o, a'ajná te'erí e'iyá piya'o piwátajika ee”, ke ka'ajná imakajla rijló. ⁴Ilé ke la'akana unká wani paala Tupánajlo, unkale ila'alá ina'uké nakú palá pajimato. Namákana aú ja amá neká palá ka'ajná, ujwí ka'ajná. Unká paala ipechu i'imaká, ila'akale ñaké.

⁵Nojena, íki'ija nuwátakarena, jema'á marí: Tupana i'iwapari rijluwa ina'uké e'iyayá neká, nemakárena nakú kamu'ují la'akaño neká, ke. E'iyonaja rijló kajrú la'akaño ke neká, napechu i'imakale kaphí richojé. Raú ra'ajé najló nakaje rarukákare piyukeja riwátajeñojlo. ⁶Eyá iká, kajrú la'akaño inakuwá, iphaño ja'apiwá kajrú wani kamu'ují la'akáñojlo. Eyá kajrú le'ejepeláruna nakú

ipechu palá, nala'aká iká chapú e'iyonaja. Neká wá'añono iká apala ke iwakára'ajeño ejo, nawajákaloje iká penaje. ⁷Neká, kajrú le'ejepeláruna nakiyana, pura'año kaja pu'uwaré wawakára'ajeri Jesucristo nakú. Rijwa'atéjena iká. Riká, palá wapura'akaro nakú, napura'ó nakú pu'uwaré.

⁸Palá ila'aká, ila'akachu Tupana puráka'alo, riyuríkare ijló i'imaká, wakára'aka iká ke. Riká kemari: “Iwata íki'ija ajopana ina'ukena, iwátaka ikó ke kaja”. Ilé ke la'akana aú iná la'á palá wani, apú nakaje chaje wani palaka. ⁹Ipechu i'imakachu ne'iyajena nakuja kalé palá, eyá ne'iyajena nakú ipechu ujwí, unká paala ila'aká, unkale ila'alá Tupana puráka'alo kemaká ke. Raú ila'á pu'uwaré. ¹⁰Apala ila'á piyukeja palá, Ripuráka'alo kemaká ke, e'iyonaja kalé pajluwaja ka'ajná unká ila'alá palá, raú unká na penaje palá ila'akare i'imalá ijló. ¹¹Tupana kemari kalúyuna i'imakaño nakú, nala'aká piyá namanáicho ajopana wa'até. Rimá kaja: “Inóniña ina'uké”. Apala unká ka'ajná pila'alá pimanáicho ajopana wa'até, e'iyonaja pinó ka'ajná ina'uké, raú unká pila'alá Ripuráka'alo kemaká ke. ¹²Chuwa wajé puráka'aloji ja'apí iká, Jesucristo ja'apiyá jema'ajeño i'imakale. Ripuráka'alo a'akana inakojó aú ila'ajé palá. Tupana kemájeri ina'ukejlo meke nala'akana i'imajika piyukeja nakaje nala'akare i'imaká, eyá nakaje nemakare nakú i'imaká lokópa'ala. ¹³Tupana kemájeri piyukeja ina'ukena, pajluwano kejlo, mékeka rijló piyukeja nakaje nala'akare marí eja'awá chu ne'emaká ketana i'imaká. Unkachu nawe'epila ina'uké mu'ují, unká kaja riwe'epílaje namu'ují riwakajé. Nawe'epíkachu ina'uké mu'ují me'etení, palani ne'emajika rijló riwakajé.

Kaphí iná pechu i'imakachu Jesucristo chojé, palá iná la'aká nakaje. Riyukuna marí

¹⁴Nojena, re ka'ajná pajluwa inakiyana kemá rinakuwá: “Kaphí nupechu Jesucristo chojé”, ke, e'iyonaja unká rila'alá palá ajopana ina'ukena nakú, raú unká na penaje ilé ke rimakare rinakuwá i'imalaje rijló. ¹⁵Re ka'ajná inakiyana la'año kamu'ují a'arumakaji nakú, ñaké kaja a'ajnejí nakú. ¹⁶Raú ka'ajná apú inakiyana kemá najló: “Eko i'ijná palá ka'ajno. Rejo ka'ajná a'arumakaji i'imajé ijló; palá kaja ka'ajná ajñájika a'ajnewá rewá”, ke. Eyá unkájika ee ra'á najló nakaje kamu'ují nala'akare nakú, unká na penaje ilé ke rimakare najló i'imalaje. ¹⁷Ñaké kaja riká inajlo: kaphí ka'ajná iná pechu Tupana chojé, e'iyonaja unká ka'ajná iná la'alá palá ajopana nakú, raú unká na penaje ri'imalaje inajlo.

¹⁸Apala pajluwa ka'ajná kemá apujlo: “Piká kemari pinakuwá: ‘Kaphí nupechu Tupana chojé’, ke, e'iyonaja unká pila'alá na palá. Eyá nuká la'arí nakaje palá, kaphí nupechu i'imakale Tupana chojé. Nakaje palá nula'akare aú iwe'epí kewaka kaphí nupechu richojé”. ¹⁹Apala pi'ijnatá pipéchuwa: “Re pajluwaja wachi'inárikana, Tupana”. Palani pipéchuwa i'ijnatakana ilé ke, e'iyonaja kalé ñaké kaja jiñana i'ijnataka napéchuwa Tupana nakú, akuwaná nakero'ó kajrú wani ripiyá. ²⁰Pi'imaniña mapechuru wani. Kewaka pipechu i'imakejla kaphí richojé, pila'ajla palá nakaje. ²¹Tupana kemari wa'ajuta Abraham michú nakú i'imaká: “Unká japi rila'alá pu'uaré i'imaká ke nojló riká, rila'akale numaká rijló ke, rinókalejla nojló ri'irí pu'uaré nala'akare chaya i'imaká”. ²²Ilé ke rila'aká aú, iná we'epí kaphí wani ripechu i'imaká Tupana chojé. Rema'akale ra'apiyá, rila'á palá rimaká rijló ke. ²³Ilé ke rila'aká aú rila'á Tupana puráka'alo kemaká rinaku júpimi i'imaká ke. Rimá rinaku: “Kaphí Abraham pechu i'imakale Tupana chojé aú, rimá rinaku: ‘Unká japi rila'alá pu'uaré i'imaká ke nojló riká’ ”. Ilé ke la'ajerí ri'imakale, riyuró Tupana wáke'ewe ke. ²⁴Tupana kemari wanaku: “Palá la'ajeño ke neká nojló, napechu i'imakale kaphí nochojé, raú piyukeja nakaje nala'akare palá waja”.

²⁵Ñaké kaja Tupana kemaká Rahab micholo nakú. Ñuju'ukeru ru'umaká. Palá rula'aká Tupana le'ejena ina'ukena nakú, nephaka ruñakaré ejo i'imaká wakajé. Rumá najló i'imaká, nayuríkolole rujwa'até ruñakaré chu. Rejomí ruwakára'a napa'akó apú iñe'epú chuwá, napinana noka piyá ne'emaká. Ilé ke rula'akale nanaku palá, Tupana kemari runaku: “Unká japi la'alayo pu'uaré i'imaká ke nojló ruká”. ²⁶Unkákela iná pechu i'imajla iná napona e'iyá, unká na penaje iná napona i'imalajla rejéchami. Ñaké kaja riká pijló. Pimakachu pinakuwá: “Kaphí nupechu Tupana chojé”, ke, eyá unkachu pila'alá palá, unká na penaje ilé ke pimakare pinakuwá i'imalaje pijló.

Puráka'aloji yukuna mari

3 ¹Nojena, unká paala kajrú inakiyana wátakajla Tupana puráka'alo nakú jewiña'atajeño penaje i'imakana. Piyukeja Ripuráka'alo nakú jewiña'atajeño nakú rimaje rikoja ajopana chaje, mékeka nakaje nala'akare rijló i'imaká. ²Piyuke weká la'año nakaje unká paala. Eyá apala pajluwa ka'ajná we'epiri wani ripuráka'alo nakú kemakana, ripura'akó piyá pu'uaré. Riká palá la'ajerí, riwe'epíkale palá ripechu wakára'akana. ³Kamu'ujini

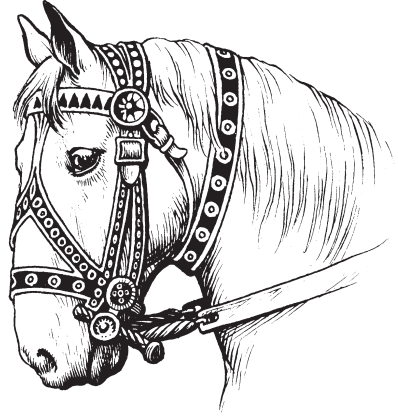
iná numá, iná pura'ó chiyá, e'iyonaja iná kemá kajrú nakaje nakú richiyá. Kamu'ujini kaja pejru'uwá na'á kawarú numá chojé ritewíyo'ojona penaje. Kajruni kawarú, e'iyonaja riká aú rinaku ja'apájeri tewíyo'o riká riwátaka i'ijnakana ejo.

⁴Ñaké kaja wapuru: kajruni wani riká, e'iyonaja kamu'ujini ritewíyo'ojona. Kaphí karená ja'apátaka riká, e'iyonaja ra'apátajeri ja'apátari riká riwátaka ejo ritewíyo'ojona

kamu'ujini aú. ⁵Ñaké kaja wanuma: kamu'ujini wani riká, e'iyonaja wemá kajrú puráka'aloji nakú richiyá. Kamu'ujini kera'athani, e'iyonaja iná kára'akachu iná i'ikakapere e'iyá raú, kajrú wani rilukúna'ako. ⁶Kera'athani ke, puráka'aloji wemakare nakú wanuma chiyá, ñakele ne'iyajena la'año chapú wani ajopana napuráka'alo, pu'uwareni nemakare nanaku, aú. Pu'uaré wapura'akaro pachá wakapichata wekó; pachá kaja wala'á Jiñá Chi'inárikana wátaka ke. ⁷Ina'uké we'epiño piyukeja eja'awá yajné, eyá juni yajné, kajena la'akana mana'ikena.

Yuriná i'imakaño wa'ató, nawe'epí kaja la'akana mana'ikena.

⁸Eyá iná numá, unká jo'ó wani na we'epila meke rila'akana, iná pura'akó piyá pu'uaré richiyá. Riká pu'uaré kaje unká wani na chá'atalare, kaja puwini, chapú wani la'aká iná, ke ri'imakale. ⁹Wanuma chiyá wapura'ó palá wachi'inárikana Tupana nakú; richiyaja kaja wapura'ó unká wani paala ina'uké, Tupana keño'ótakarena renámiwa nakojé i'imaká, nakú. ¹⁰Rikaja, iná numá chiyá, iná kemá palani puráka'aloji nakú; richiyá kaja iná kemá pu'uaré nojé puráka'aloji nakú. Nojena, ilé kaje unká wani paala. ¹¹Unká meke la'ajé pajluwa muthú chiyá juni jácho'olojla ke'iyapé: ipijílani ka'ajná, pumélani wa'até, kajiparálani ka'ajná wa'até pajñakani. ¹²Ñaké kaja, unká meke la'ajé pipirí a'alajla richawá punama icha, ke kaja; unká kaja meke la'ajé kajmú arúka'alajla piriyé icha, ke kaja.

Kewaka nakojé we'epíkana yukuna marí

¹³Re ka'ajná e'iyá pajluwa we'epiri wani kajrú nakaje nakojé. Rila'are palá nakaje ajopana e'iyowá. Rila'añina kalé

rinakuwá ajopana chaje wani we'epika ke, kapechuni wani ri'imaká e'iyonaja. ¹⁴Eyá chapú pipechu i'imakachu ajopana cha, nachá'atakale piká, unká Tupana liyaje kalé ilé ke iná péchuwa i'ijnatákana. Akha'ákakajo nakú ka'ajná piká ajopana wa'até, raú unká kewákaje puráka'aloji ja'apiyá i'imaká ke kalé piká. ¹⁵Unká Tupana liyaje kalé ilé ke iná péchuwa i'ijnatákana, Jiñá Chi'inárikana liyaje riká. Pu'uaré la'akaná nakuja ina'uké pechu i'imakale, iná la'á ilé keja. ¹⁶Chapú ipechu i'imakale panakuwáaka, akha'ákako pajwa'atéchaka, ñakele unká paala iká pajwa'atéchaka. ¹⁷Eyá Tupana a'akárenajlo kajrú we'epíkaje i'imaño palá pajwa'atéchaka. Rejenowaja nala'aká piyuke ina'uké nakú palá, Tupana ja'apiyá ne'emakale. Na'á kaja chapú kaje yajwé amájeño ñathé. ¹⁸Wátaño palá ina'uké wa'até i'imakana, la'año palá ajopana nakú, raú palá wani ne'emajika pajwa'atéchaka.

Unká jema'alaño Tupana ja'apiyá yukuna marí

4 ¹¿Naje nókakajo nakú, eyá akha'ákakajo kaje nakuja iká pajwa'atéchaka? Chapú ipechu i'imakale panakuwáaka, iká ilé ke pajwa'atéchaka. ²Kajrú wani iwátakajla nakaje ijluwa, e'iyonaja unká meke la'ajé ijña'alá ijluwa riká, pachá ka'ajná inó ina'uké, akha'ákako kaja pajwa'atéchaka rijimaje. Ilé ke ila'aká e'iyonaja, unká ijña'alaje nakaje iwátakare ijluwa, unká pachá ikejá'ala Tupana liyá riká. ³Ikejá'akachu nakaje riliyá, unká ra'alá ijló riká, ikejá'akale riliyá riká, ila'akáloje raú iwátaka ke penaje. ⁴¿Meke unká wani ta iwátala Tupana ja'apiyá jema'akana, iwátakale kajrú ijluwa nakaje marí eja'awá chu i'imakare! Kaja iwe'epí iná wátakachu kajrú inajluwa nakaje marí eja'awá chu i'imakare, lanakiya unká iná wátalaje kajrú Tupana. ⁵Ripuráka'alo kemari: “No'ó ina'uké nakiyánajlo Nupechu, ri'imakáloje nawakára'ajeri penaje. Nupechu mejajnena neká, unká riwátala ina'uké yurika no'opiyá jema'akana”, ke rimaká. ⁶Kajrú Tupana a'aká wañathé. Ripuráka'alo kemari: “Unká Tupana a'alá kajrú la'akaño nanakuwá ñathé; eyá unká la'alaño kajrú nanakuwá ñathé ra'á”, ke rimaká. ⁷Jema'á palá Tupana puráka'alo ja'apiyá. Itára'o kamachá Jiñá Chi'inárikanajlo, raú riñaajó iliyá. ⁸Iwata Tupana i'imaká ijwáke'ewe, raú ri'imajé ijwáke'ewe. I'ijnatániña ipéchuwa pu'uaré la'akaná nakú; iyurí iliyó rila'akana. Kaja iwátajla Tupana ja'apiyá jema'akana, e'iyonaja ñaké kaja iwátaka ijluwa nakaje eja'awá chu i'imakare. Ñakele i'ijnatá ipéchuwa richuwaja naka iwata la'akana. ⁹Apala kamu'ují ipechu nakaje pu'uaré ila'akare i'imaká aú, pachá ka'ajná kajrú iyaka. Jupejé

kajrú i'ichajika, eyá chuwa amaka chapú kaje yajwé, raú kamu'ují wani ipechu. ¹⁰Ila'á inakuwá maliyáruna ke Tupánajlo, raú rila'ajé inaku palá wani.

¹¹Nojena, ipura'aniño pu'uwaré panakuwáaka. Pura'aró pu'uwaré rinakiyana nakú, kemari ka'ajná rinaku, Tupana wajakaloje riká penaje. Pura'aró kaja pu'uwaré Ripuráka'alo nakú, la'arí rinakuwá Tupana chaje ke, rema'aká piyá ra'apiyá. ¹²Pajluwa yuriri wajló Ripuráka'alo. Rikaja kaja kalé kemájeri wanaku mékeka wala'akana i'imajika: ri'imataje ka'ajná weká, rikapichátaje ka'ajná weká. Eyá piká, ¿na chi piká, pimakáloje apú nakú mékeka rila'akana i'imajika?

Unká wawe'epila mékeka we'emajika muní ke yukuna marí

¹³Jema'á, i'ijnataño ipéchuwa marí ke: “Chuwajá ka'ajná, apala muní ka'ajná, we'ejnajika pajimila ejo. Re we'emajé pajluwaja jarechí ketana ka'ajná nakaje warúwa'akana nakú, eyá nakaje a'akana nakú ajopánajlo, ñaké wakánakaloje kajrú liñeru wajluwa”, ke. ¹⁴Mapeja wani ipura'akó ilé ke, unkale iwe'epila mékeka i'imajika muní ke, ijamani keja we'emakale. Meketánaja ijamani witúka'aka, rejomi rikapichó kiñaja. Ñaké kaja weká eja'awá chu. ¹⁵Marí ke imakela palani: “Wawakára'ajeri Tupana wátajika ee, we'emajé eja'awá chu wala'akáloje nakaje”, ke. ¹⁶E'iyonaja kajrú wani ipura'akó, raú ila'akáloje inakuwá ajopana chá'atajeño ke wani. Ilé ke la'akaná unká wani paala. ¹⁷We'epiri palá la'akaná nakojé, unkachu rila'alá riká ñaké, rila'á pu'uwaré raú.

Meke nakaje i'imajika kajrú le'ejepelárunajlo yukuna marí

5 ¹Chuwa jema'á marí, kajrú le'ejepeláruna: iyá, awíyo'o kaja, kajrú wani amájikale chapú kaje yajwé. ²Piyukeja nakaje ikapi i'imakare me'etení, kapichájiko. Eyá a'arumaká, a'ajnejí wa'até, pi'iréjina ajñátaje piyuke. ³Eyá iliñérute lurúta'ajero kaja. Riká aú nawe'epeje ijluwaja ilamá'atajika iliñérute i'imaká. Pachá kera'athani kapichátaka nakaje, ke kaja ikapichájiko, kajrú wani awakátajikale ijluwaja nakaje i'imaká. ⁴Eyá unká kaja a'alá palá imena e'iyá jápajeñojlo najápaka'ala wemí, raú napura'ó inaku. Riká napura'akaro inaku, Tupana piyukeja wani la'aká nakaje, jema'arí nakaje nemakare nakú. ⁵Marí eja'awá chu kajrú iliñérute, raú ila'á maare mapeja iwátaka ke. Palá nalamára'ajeño lamára'aka jémana, napitakó kajrú ejomi nenókaloje neká. Ñaké kaja ipitaká ijluwa nakaje, Tupana wajakaloje iká ripachá.

6 Ipuráka'alo aú nawajá ajopana, eyá ne'iyajena nenó kaja, unká meke nala'alá e'iyonaja. E'iyonaja unká meke nala'alá nanakojó iká.

Ila'aká piyá tu'ujné ipéchuwa yukuna marí

7 Eyá iká, nojena, ila'aniña ikó tu'ujné nakaje nakú, a'ajná Jesucristo pa'ajiko piño majó ejená. Kaja iwe'epí mékeka nakaje icha ijí ejátajeri wátaka kachuwa kaje nakú, nakaje rejátakare arúka'aka ejená. Rejomi kachuwa kaje nakú kaja riwata ritawá'ako, a'ajná rarúka'aka ejená. Yawijá ketana riwátaka riká kachuwa kaje aú, rarúka'aka ejená. Rejomi rijña'á palá nojé richa. **8** Ñaké kaja i'imá: ila'aniña ikó tu'ujné, a'ajná Jesucristo pa'ajiko majó ejená. Kaphí ipechu i'imá, yewicha ripa'akó majó jená.

9 Nojena, akha'aniña mapeja ajopana maná, Tupana wajaka piyá iká ripachá. Riká kemájeri piyuke ina'ukena nakú mékeka nala'akana i'imajika, nakaje nala'akare lokópa'ala. **10** Nojena, ila'á mékeka Tupana puráka'alo yukuna i'imajeño michuna la'aká i'imaká ke. Kajrú namaka chapú kaje yajwé, e'iyonaja unká nayurila Ripuráka'alo yukuna i'imakana najló. **11** Ilé ke la'akaño nakú wemá: “Palá péchuruna neká”, ke. Chapú ajopana la'aká ne'emaká e'iyonaja, unká nayurila Tupana ja'apiyá jema'akana. Kaja jema'á Job michú yukuna meke ramaka kajrú chapú kaje yajwé i'imaká e'iyonaja, unká riyurila Tupana chojé kaphí ripéchuwa la'akaná. Iwe'epí kaja meke Tupana la'aká rinaku palá wani kaja penaje i'imaká. Raú iná we'epí kajrú wani Tupana we'epika khaí, chapú kaje yajwé amájeño nakú.

12 Nojena, marí numájikare ijlo me'etení nakú nuwata wani jema'aká ra'apiyá: A'aniña Tupana íi mapeja, raú ajopana we'epíkaloje kewákaka imaká najló; a'aniña kaja te'erí íi, raú nawe'epíkaloje kewákaka imaká najló; a'aniña apú nakaje íi, raú nawe'epíkaloje kewákaka imaká. Imájika ee “a'a”, ke, kaja keja ri'imare. Eyá imájika ee “unká”, ke, kaja keja ri'imare, Tupana wajaka piyá iká.

13 Apala pajluwa inakiyana pechu i'imajika ee kamu'ují, ripura'aro Tupana wa'até. Eyá pu'ují ripechu i'imajika ee, ratanere rijló. **14** Pajluwa inakiyana i'imajika ee ritami, iwa'a Jesucristo ja'apiyá jema'ajéñojlo, napura'akóloje rinaku Tupana wa'até. Raú Tupana íi aú nakho'ojé nakaje jilami rinakojé, ritejmo'otákoloje penaje. **15** Kaphí péchuri iná i'imakachu Tupana chojé, iná pura'ó rijwa'até natámina nakú, ritejmo'otákaloje neká penaje. Eyá ramajo kaja nachaje pu'umaré nala'akare liyá. **16** Ñakele i'imá

pajlokaka pu'uwaré ila'akare yukuna, ipura'akóloje Tupana wa'até rinaku pacháyakaka, raú Tupana amajo ichaje. Palá péchuri pura'akochu Tupana wa'até, ra'á rinakojó ripuráka'alo. ¹⁷Ñaké ri'imaká Elías, Tupana puráka'alo ja'apátajeri michujlo. Weká ke kaja ri'imaká. Riká pura'aró Tupana wa'até i'imaká, juni ja'akó piyá, raú ina'uké pechu pajno'okóloje Tupana ejo. Ñakele unká wani juni ja'aló weji keke jarechí, eyá apú pe'iyojé ketana. ¹⁸Rejomi ripura'ó piño Tupana wa'até, juni ja'akóloje penaje. Reyá a'ajná ño'ojó nakaje icha ijí nejátakare iphari piño. Riká arúka'ari piño rapumí chuwá.

¹⁹Nojena, apala pajluwaja inakiyana yureje riliyó Tupana wátaka ke la'akana. Raú ka'ajná ipura'ajó rijwa'até, rema'akáloje piño ra'apiyá penaje. ²⁰Iwe'epí marí: Apú yuríkachu pu'uwaré la'akaná riliyó ipuráka'alo aú, ri'imatá riká kapichákajo liyá. Raú Tupana amajo kaja richaje kajrú pu'uwaré rila'akare liyá.

Kaja.